

**TREBALL FINAL DE GRAU EN MESTRE/A
D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA**

**INVESTIGACIÓ DE VARIABLES QUE
INFLUEIXEN EN LA
METODOLOGIA DOCENT**

Nom de l'alumna: Mireia de la Esperanza González

Nom del tutor/a de TFG: Emma Dunia Vidal Prades

Àrea de Coneixement: Educació Primària

Curs acadèmic: 2017/2018

ÍNDEX

1. RESUM (p. 3)
2. PARAULES CLAU (P. 3)
3. JUSTIFICACIÓ DE LA TEMÀTICA TRIADA (p. 3)
4. INTRODUCCIÓ TEÒRICA (p. 5)
5. METODOLOGIA (p. 8)
6. RESULTATS (p. 11)
7. DISCUSSIÓ I CONCLUSIONS (p. 15)
8. BIBLIOGRAFIA I WEBGRAFIA (p. 18)
9. ANNEXOS (p. 19)

1. Resum.

Cada docent té una forma d'ensenyar distinta i la motivació que tenen ve determinada per diferents aspectes que es donen a l'entorn. Aspectes tal com les noves tecnologies, els anys d'experiència laboral i l'edat afecten de forma positiva o negativa en gran quantitat dels docents, influint també a l'hora de donar classe. Les investigacions que es porten a terme en l'àmbit educatiu tenen la finalitat de millorar la qualitat educativa, indagant en aquelles variables que permeten un canvi positiu en l'educació. Per aquest motiu, és important centrar l'estudi en allò que es vol analitzar més detingudament per tal d'obtenir els resultats desitjats.

Hi ha factors que influeixen en els docents a l'hora d'utilitzar una metodologia o una altra, l'estudi que s'analitzarà en les següents pàgines farà èmfasi en l'estreta relació que pot tenir l'elecció voluntària del mestre o mestra del curs en el qual impartirà la classe, l'edat del docent, la situació administrativa i els anys d'experiència amb la metodologia que emprava habitualment a l'aula, a més de tenir en compte els recursos que utilitza per a dur a terme les lliçons. Els resultats que s'han obtingut a través de les enquestes passades a cinquanta-cinc mestres de la localitat de Vila-Real donaran certes conclusions expressades al final d'aquest treball.

2. Paraules clau.

Noves tecnologies, investigació educativa, recursos, metodologia, elecció voluntària.

3. Justificació de la temàtica triada

És important investigar per poder millorar la qualitat del sistema educatiu, per aquest motiu el tema escollit per al meu treball de fi de grau té la intenció d'aprofundir en aquells factors que es deuen tenir en compte en l'àmbit educatiu, ja que són determinants per fomentar l'aprenentatge significatiu dels coneixements. Les modalitats que es poden triar per realitzar aquest treball són diverses, però la que més em va agradar va ser l'experimental, ja que d'aquesta forma pots conèixer l'acció docent i després valorar-la, contribuint a la millora docent. Com diu Lemke (2006) en l'article: *Investigar para el futuro de la educación científica: nuevas formas de aprender, nuevas formas de vivir*:

“Cualquier análisis serio de cómo podemos cambiar fundamentalmente la educación científica para el siglo XXI necesita comenzar con algunas preguntas más amplias sobre sus objetivos. Las metas de la educación científica deben ser formuladas dentro del contexto de nuestras metas más amplias para

la educación en general y de nuestra definición de aquello que contribuye a una mejor sociedad y a una vida mejor para todas las personas.” (p. 6).

Com bé es diu en la cita anterior, per a realitzar un estudi es deu fixar uns objectius, es deu saber que és el que s'analitzarà, ja que si es vol fer un canvi o una valoració primerament es deu saber que s'investigarà. Els estudis es fan per una raó, cada un té un objectiu i una finalitat, per això la finalitat d'aquesta investigació portada a terme en aquest treball de fi de grau pretén valorar l'acció docent en diferents centres educatius d'una localitat, en aquest cas Vila-Real, i a través de diverses preguntes relacionades amb la metodologia emprada per cada un d'aquests docents, s'obtenen gran quantitat de resultats que serveixen per a valorar i traure conclusions de la investigació. Lemke comenta que es deu contribuir a la millora de la societat, per tant els estudis i investigacions que es fan en l'àmbit educatiu pretenen millorar l'educació i per tant, millorar la societat, ja que és un pilar fonamental dins d'aquesta. Gràcies als estudis que es fan en l'educació, es poden resoldre problemes que sorgeixen i es pot veure els punts on falla el sistema educatiu, però per això es necessita tenir clar la meta que es vol aconseguir amb l'estudi d'aquest àmbit i amb els resultats aconseguits a través de la investigació, es trauen les conclusions pertanyents.

S'ha de tenir en compte l'aprenentatge significatiu, ja que aquest no és un simple aprenentatge que s'oblida en poc de temps, sinó que suposa una assimilació per part dels alumnes i això permet que l'aprenentatge adquirit d'aquesta manera siga durador. El docent, qui ha de transmetre els coneixements i ha d'utilitzar mètodes perquè l'aprenentatge perdure, deu utilitzar metodologies i ferramentes que faciliten aquest procés, és en aquest punt on se centraran les següents pàgines d'aquest treball, tenint en compte la importància que té el docent en el procés d'ensenyament-aprenentatge en l'alumnat. Els recursos i la tècnica d'ensenyança són els que permet un aprenentatge significatiu, per aquest motiu, és essencial analitzar-los i estudiar-los per tal de veure la realitat de les aules i veure els factors que determinen la metodologia emprada per cada docent. Referent al comentat en aquest paràgraf, l'autor Lemke (2006), el qual s'ha citat anteriorment en aquest punt, en un fragment de l'article comenta el següent: *“Necesitamos prestar más atención al aprendizaje que dure toda la vida, al aprendizaje que desmitifique el razonamiento cuantitativo, al aprendizaje que provea pistas para pensar con múltiples”* (p. 6).

4. Introducció teòrica

En altres punts d'aquest treball s'ha comentat la importància de la investigació per a la millora de l'educació, i la necessitat de fer estudis en l'àmbit educatiu amb motiu d'avançar i crear un nou tipus d'ensenyança. Per poder realitzar l'anàlisi, hi ha diferents formes de fer-la, en aquest cas, s'ha utilitzat l'enquesta combinant preguntes amb respostes obertes, preguntes que donaven diverses opcions i només es podia seleccionar una, i altres preguntes on es podien seleccionar diferents respostes. Hi ha molts tipus de qüestionaris i enquestes que es poden fer, poden ser obertes quan la persona entrevistada contesta de forma oberta a les preguntes i no es posa cap límit en la contestació, o pot ser tancada quan es donen diverses respostes i l'entrevistat ha d'escollir una opció.

L'autor abans mencionat Lemke (2006) en el seu article *Investigar para el futuro de la educación científica: nuevas formas de aprender, nuevas formas de vivir*, diu el següent:

“Aprender los resultados y métodos de la investigación científica no ayudará por sí solo a los estudiantes a mejorar sus vidas. Tenemos que llegar a comprender cómo la ciencia y la educación científica pueden ayudar a ayudarnos a nosotros mismo” (p. 11).

Amb aquesta cita es pot veure com l'autor defensa que per si soles l'educació i els estudiants no canviaran, per aquest motiu és necessari un canvi a partir de l'educació científica la qual engloba les investigacions i els estudis. A més, no cal aprendre diversos mètodes per a aplicar la investigació, sinó que s'ha de dur-la a terme amb la finalitat de fer un canvi significatiu en l'àmbit educatiu. En el mateix article Lemke comenta: “Se necesita mucha investigación para todos estos cambios. Debemos explorar y comunicar muchos caminos alternativos en beneficio de la comunidad de enseñanza aprendizaje.” És important fer èmfasi en la necessitat d'investigar per dur a terme els canvis i afavorir d'aquesta forma l'ensenyança, d'aquesta manera, el següent treball pretén analitzar diversos aspectes dels docents que poden afectar en la seua metodologia i en els recursos que empren a l'aula i després d'analitzar els resultats de les enquestes, es trauran unes conclusions que permetran comprendre factors determinants en l'ensenyança d'un docent.

“Vivimos en una sociedad que trata de masificar y abaratar la educación. Heredamos un sistema educativo y unos currículos basados en el modelo de producción masiva de la línea de montaje de las fábricas. Sabemos que este sistema no está funcionando para la mayoría de los estudiantes hoy.” (Lemke, 2006, p. 11). Aquesta cita també pertany a l'article *Investigar para el futuro de la educación científica: nuevas formas de aprender, nuevas formas de vivir*, per concloure la necessitat d'investigació en l'àmbit educatiu, aquesta cita defineix l'educació que es pretén canviar amb l'educació científica, aquella que a través d'estudis pretén realitzar un canvi i ajudar a millorar els mètodes d'ensenyança-aprenentatge.

En el decret 108/2014 de 4 de juliol, del Consell, pel qual estableix el currículum i desplega l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana, diu dins de l'article 6, referent al caràcter de l'avaluació, del capítol III (avaluació): "Dins del procés d'ensenyament i aprenentatge, l'equip docent de cada grup d'alumnat realitzarà sessions d'avaluació per a valorar tant els aprenentatges de l'alumnat, com els processos d'ensenyament i la seua pròpia pràctica docent." Cada docent deu autoavaluar-se per tal de millorar aquells aspectes que siguen més dèbils, per aquest motiu també és important l'avaluació pròpia de cada mestre i mestra, i les investigacions que es duen a terme en l'ensenyament dels docents.

Referent a l'experiència docent i laboral que es comentarà en els punts següent l'autora Alliaud (2004) en l'article *La experiencia escolar de maestros "inexpertos". Biografías, trayectorias y práctica profesional* comenta: "...quienes son maestros no sólo están formados por la preparación profesional, sino que fueron formados o "formateados" y por qué no "escolarizados" por la experiencia vivida como alumnos. Lo que se aprende como alumno, afirmaba Lortie, se generaliza y convierte en tradición, constituyendo, así, una poderosa influencia que trasciende las generaciones." (p. 8). Amb aquesta cita l'autora d'aquest article emfatitza que els docents ja adquireixen una experiència a partir dels seus anys d'escolarització, per aquest motiu tots parteixen de tindre l'experiència prèvia d'anar a classe i ser alumnes, encara que els que acaben de començar en la docència se'ls anomena docents inexperts. Tot el que s'aprén quan s'és alumne, es converteix en la teua forma d'ensenyança, igual que les vivències que es tenen, tot condiciona a la metodologia docent i açò afecta de forma positiva o negativa a l'alumnat.

"¿Por qué la sociedad invierte más recursos en la producción y el comercio de bienes que en la educación de su gente? Aproximaciones radicalmente mejores a la educación son posibles." (p. 11). Aquesta cita que s'esmenta és de l'autor Lemke (2006) del qual s'ha mencionat alguna cita anteriorment. Els recursos en l'educació són molt rellevants, i per tant s'ha d'investigar a part de la metodologia docent que s'utilitza, els recursos que s'empren en les aules i si el professorat necessita recursos nous, d'aquesta manera els estudis permeten als mestres expressar la seua opinió i poder contribuir a la millora del sistema educatiu. Un dels apartats que es té en compte en aquest treball i del qual s'extrauran conclusions d'acord amb els resultats de les enquestes, és en els recursos presents a l'aula, per aquest motiu aquesta cita recalca la importància i necessitat que té la renovació de recursos i la utilització de diferents d'aquests en les metodologies. Sobre els recursos didàctics que empren els mestres, de l'article *Qué actividades y qué procedimientos utiliza y valora el profesorado de educación primaria*, dels autors García i Martínez (2001) s'ha extret la següent cita:

“La realización de un tipo u otro de actividades y su intencionalidad educativa se ve influida por las características de los materiales curriculares a disposición de los docentes, siendo los libros de texto los que posiblemente ejerzan una mayor influencia, dado su empleo mayoritario (Martínez Losada et al., 1999).” (p. 434).

Com s'ha comentat en el paràgraf anterior, els recursos que empraran els docents en l'aula són en la majoria aquells que se'ls ha facilitat el centre, o els que han sol·licitat i se'ls han concedit, per tant, aquest estudi podrà traure conclusions d'acord amb els resultats de la investigació i en aquestes es podrà valorar la manca de material didàctic o la necessitat de cert tipus de material que la majoria de docent sol·licita, no disposa d'ell o ajudaria a l'ensenyament. També es podrà observar l'ús dels llibres de text, ja que hi ha docents que estan a favor d'aquests i altres que prefereixen no utilitzar cap, per tant amb l'estudi es mostrarà la realitat de les aules, en una petita escala per la mostra utilitzada. Les mateixes autores comenten en l'article anteriorment dit:

“La sustancialmente menor de actividades incluidas en otros textos y materiales didácticos, responde posiblemente a un problema de inercia, al que quizá se una la Seguridad que otorga al profesorado el uso del material de toda la vida, pues no siempre se siente suficientemente formado para introducir innovaciones en el aula.” (García i Martínez, 2001, p. 442)

Aquesta cita es podrà comprovar després d'analitzar els resultats en el punt de conclusions d'aquest treball, però és un gran dubte que hi ha, ja que la ignorància o la falta de coneixements a voltes perjudica els docents fent que eviten metodologies noves o recursos innovadors, a causa de no saber com emprar-los. Les preguntes que es fan en el qüestionari aprofundiran en aquest apartat i mostraran si els docents enquestats es preocupen per formar-se i renovar-se, introduint diferents elements didàctics a l'aula i contribuint així a la millora de l'ensenyament a les aules.

Per últim, per concloure aquest punt m'agradaria mencionar una cita relacionada amb l'experiència en la investigació i també relacionada amb l'experiència docent. Autors com Alberto, Martínez, Sánchez i Aguilar (2003) comenten: “...a mayor experiencia en el camino de la crítica se va desarrollando una postura más sólida que le permite al docente crear ambientes propicios para la reflexión y ejercer de manera diferente la práctica educativa para desarrollar en los alumnos la capacidad para el aprendizaje autónomo.” (p. 28).

L'experiència és fonamental per poder créixer i aprendre a analitzar i criticar, per aquest motiu es valora tant l'experiència docent com l'experiència en l'autoavaluació d'una persona, cadascú ha d'aprendre a valorar-se a si mateix i veure el punt bo i allò que està mal del que fa, per aquest motiu a poc a poc es va agafant experiència.

5. Metodologia

Aquest treball de fi de grau ha necessitat un treball previ per tal d'iniciar la investigació recopilant diferents qüestions sobre les variables a tindre en compte. A l'hora de començar l'enquesta per a l'estudi, els ítems han sigut diversos, ja que hi havia diferents factors que podien influir en les preguntes proposades, per tant, l'edat o els anys que porta en el mateix centre educatiu són factors que poden determinar la forma d'ensenyança d'un mestre o mestra. El primer pas per a la realització del treball d'investigació ha sigut l'elaboració d'un qüestionari amb diverses preguntes relacionades amb el mètode d'ensenyança dels docents, aquest està compost per nou apartats els quals primerament es fan unes preguntes sobre la persona que contesta l'enquesta, i després de completar aquest apartat, es pregunten qüestions com la forma d'avaluar, la motivació dels xiquets, les instal·lacions que disposa el centre educatiu on estan treballant, la seua forma de resolució de conflictes front un problema a l'aula, els recursos que té l'aula, el curs en el qual imparteix la docència, i la seua metodologia. Hi ha preguntes més generals i altres més concretes, ja que en aquest treball es pretén analitzar i estudiar la docència en l'àrea de ciències socials.

A continuació es mostra l'enquesta realitzada als cinquanta-cinc docents de la localitat de Vila-Real, començant per preguntes relacionades amb el centre, després amb la formació del docent, i finalment aprofundint en la metodologia, els recursos tant del centre com de l'aula de treball, les formes d'avaluar, la motivació i la resolució de conflictes.

1. Dades del centre

- i. Localitat del centre.
- ii. Dades d'Identificació del centre: Nom.
- iii. Tipus de centre segons la titularitat.
- iv. Tipus de centre segons l'alumnat.
- v. Tipus de centre segons el medi social.
- vi. Tipus de centre segons el criteri geogràfic.
- vii. Tipus de centre segons les unitats escolars.
- viii. El seu centre és una Comunitat d'Aprenentatge?

2. Dades del docent

- i. Sexe.
- ii. Edat.
- iii. Situació professional.
- iv. Anys d'experiència en actiu com a docent.
- v. Anys que porta en el mateix centre.

- vi. Nivell educatiu.
 - vii. Formació acadèmica. Especificar títol.
 - viii. Situació administrativa.
3. Dades del curs/os on imparteix docència
- i. Curs/os en el qual imparteix docència.
 - ii. És una elecció voluntària?
 - iii. Quin curs és el que més el motiva?
4. Metodologies
- i. Empra la mateixa metodologia per a totes les assignatures?
 - ii. Quina metodologia empra habitualment?
 - iii. Quina metodologia no usa mai?
 - iv. Quina metodologia utilitza per a l'assignatura de Ciències Socials?
 - v. Quines ferramentes utilitza per a desenvolupar la seua metodologia?
 - vi. Usa l'aprenentatge amb noves tecnologies?
5. Recursos disponibles en el centre educatiu
- i. De quines instal·lacions disposa el teu centre?
 - ii. De les instal·lacions que teniu, quines són les que més utilitzes amb els teus alumnes?
 - iii. Quines desitjaries que estigueren presents al teu col·legi?
6. Recursos presenta a l'aula de treball
- i. Disposa dels suficients recursos per a impartir Ciències Socials?
 - ii. Quin recurs creus que és el millor per a utilitzar a l'aula?
7. Motivació
- i. Escoltes les inquietuds de l'alumnat?
 - ii. Quina implicació té l'alumnat en el procés d'ensenyament-aprenentatge?
 - iii. Consideres importants les eixides pel terme i les excursions a parcs, museus, zoològics, etc.?
 - iv. Quines eixides són habituals durant el curs?
 - v. Quines activitats penses que atrauen i motiven més els alumnes en Ciències Socials?
8. Avaluació
- i. Avalues totes les assignatures de la mateixa manera?
 - ii. Com avalues als alumnes en ciències socials?
 - iii. Realitza autoavaluació en ciències socials?

- iv. Creu que la millor manera de veure els resultats dels alumnes és realitzant un examen escrit?
9. Resolució de conflictes
- i. Com actues front un conflicte a l'aula?
 - ii. Qui s'ha de responsabilitzar en el centre per solucionar el problema?

En finalitzar el qüestionari, he anat a diferents col·legis de Vila-Real, la Plana Baixa, com que vaig triar aquesta comarca i aquesta ciutat, a causa de la quantitat de centres educatius situats en aquesta localitat. Abans d'anar als centres, era necessari cridar per a poder parlar amb el director, cap d'estudis o secretari i comentar-li la finalitat del treball i si estaven d'acord en poder passar l'enquesta entre els docents. Una volta deien que es podia passar l'enquesta, em desplaçava fins al col·legi i entregava personalment enquestes fotocopiades a algun membre de l'equip directiu, per tal que aquesta persona entregaria els qüestionaris a diferents docents del centre, i al cap d'una setmana passava a replegar-los omplerts. A l'hora de cridar, ho anava anotant per tal de tindre en compte les hores que acordava en cada col·legi i poder anar a tots els centres possibles, altres em demanaren enviar el qüestionari per correu i d'aquesta forma l'ompliren els mestres tranquil·lament, però aquest mètode no va tenir efecte, ja que de manera *online* només van contestar cinc persones, mentre que presencialment anant als centres, van contestar cinquanta.

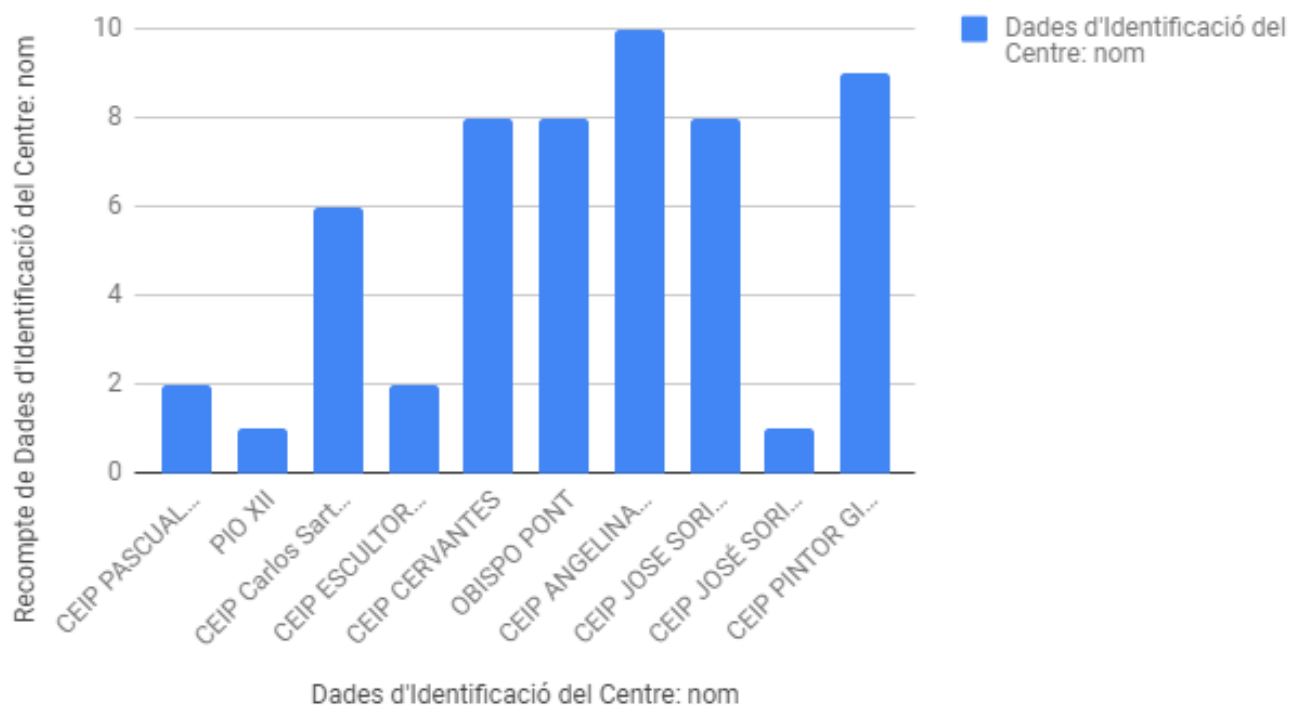
Un factor a tenir en compte és la quantitat de col·legis públics que hi ha en Vila-Real, encara que la meua intenció també era obtindre respostes de docents que treballen en centres privats o concertats, em va resultar difícil que aquests col·legis em contestaren, per això en els resultats que es comentaran en el següent punt, es pot veure un col·legi privat concertat i la resta són respostes de mestres de centres públics.

Després de la recollida de tots els qüestionaris entregats als centres educatius, faltava passar les respostes de cada un dels docents que havia contestat a la plataforma digital, és a dir, s'omplia les contestacions del formulari per tal que es quedaren gravades a l'ordinador. Una volta recopilada la informació és necessari analitzar-la i traure les conclusions pertanyents per tal de fer una valoració de tots els ítems treballats. Totes les respostes obtingudes permeten fer una valoració crítica per tal de poder millorar la docència, tant en les ciències socials que és l'assignatura que es té en compte en aquest treball de final de grau, com en la resta d'assignatures.

6. Resultats

En l'apartat anterior relacionat amb la metodologia emprada per aquest treball, s'ha pogut veure la quantitat i la varietat de preguntes que s'han fet en els qüestionaris als cinquanta-cinc docents. Són moltes preguntes i per tant, hi ha molts resultats que es podien analitzar i valorar, per aquest motiu, en aquest apartat només s'observaran els ítems sobre els anys d'experiència del docent i els anys que porta en el centre actual també es mostraran els resultats de l'elecció voluntària del curs on imparteixen classe, s'analitzarà tot l'apartat de metodologia i per últim els recursos de l'aula emprats. La mostra que s'utilitza són cinquanta-cinc docents de diferents edats i sexes d'una mateixa localitat, Vila-Real. Hi ha una gran quantitat que pertanyen a centres públics mentre que una minora imparteix docència en col·legis privats concertats. Com es mostra en el gràfic següent, l'únic centre privat concertat és l'Obispo Pont.

Recompte de Dades d'Identificació del Centre: nom

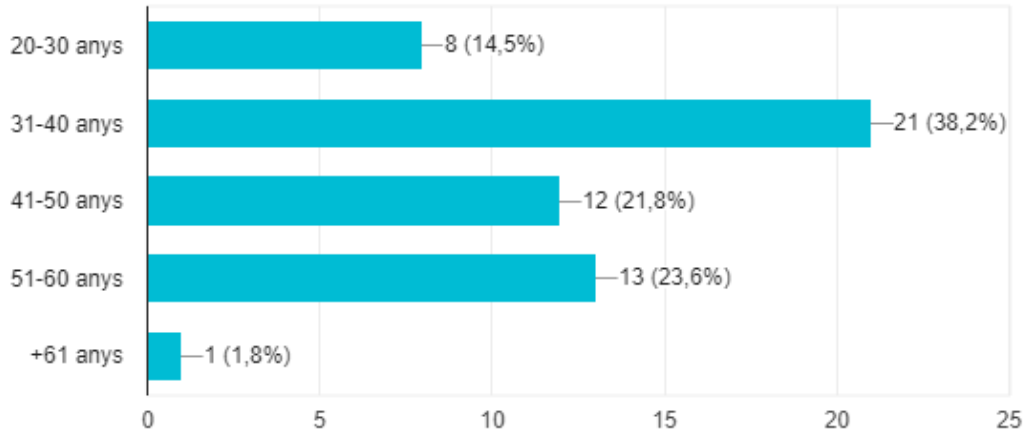

L'edat dels enquestats està compresa majoritàriament entre els 31 i els 40 anys, seguit de docents amb edats entre els 51 i 60 anys, després entre els 41 i 50 anys, vuit docents tenen edats compreses de 20 a 30 anys, mentre que un docent té més de 61 anys. En el gràfic següent es pot veure la relació

entre la quantitat de docents i l'edat en la qual estan compresos:

Edat

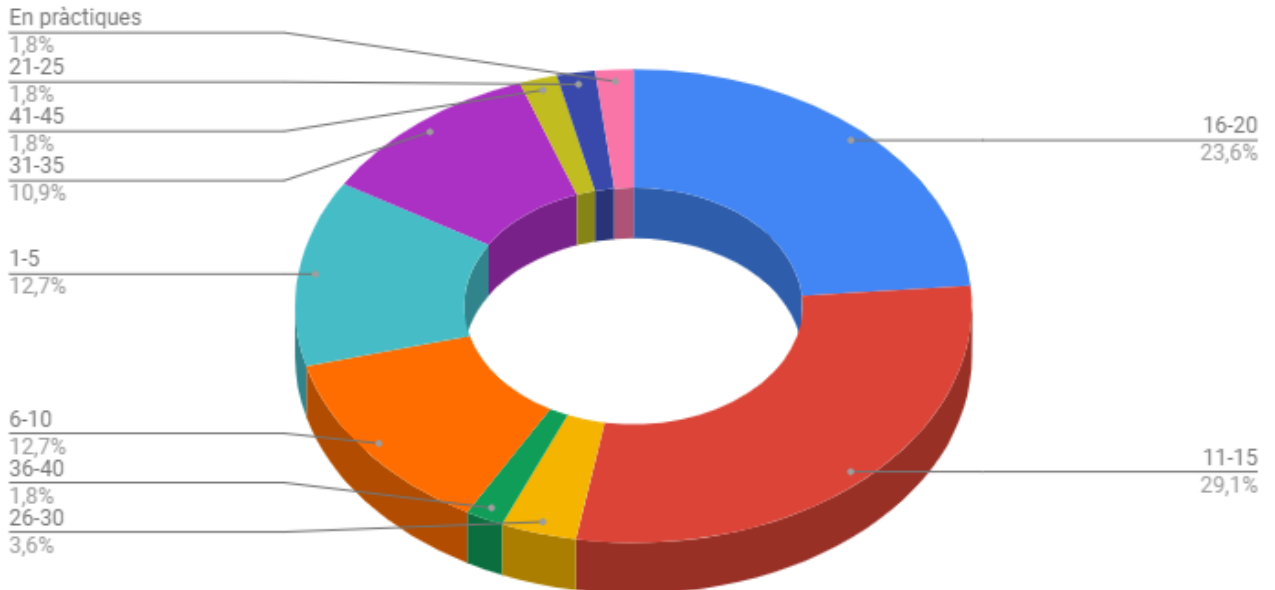
55 respostes

Per tal de mostrar els resultats escollits, seguirem l'ordre de les preguntes i els apartats, per tant, el primer apartat relacionat amb les dades del docent, es mostraran els resultats de les preguntes relacionades amb els anys d'experiència del docent i els anys que porta impartint classes en el mateix centre escolar. Relacionat amb els anys d'experiència dels docents enquestats:

- 1,8%: En pràctiques.
- 1,8%: Tenen entre 21-25 anys d'experiència.
- 1,8%: Estan en actiu com a docents entre 41-45 anys.
- 1,8%: Tenen entre 36 i 40 anys d'experiència.
- 3,6%: Entre 26 i 30 anys actius.
- 10,9%: Són els docents que tenen d'experiència entre 31 i 35 anys.
- 12,7%: És el percentatge que està en actiu entre 1 i 5 anys.
- 12,7%: Tenen entre 6 i 10 anys d'experiència en actiu com a docents.
- 23,6%: Estan en actiu entre 16 i 20 anys.
- 29,1%: El percentatge més gran tenen entre 11 i 15 anys d'experiència docent.

Recompte de Anys d'experiència en Actiu com a docent

L'última qüestió que es tracta sobre l'apartat de *Dades del docent*, és la pregunta relacionada sobre la situació administrativa de cada enquestat, partint de la mostra que hi ha (55 docents), un d'aquests està de pràctiques, set es troben contractats en un centre privat o concertat, nou són interins i els trenta-huit restants són funcionaris amb plaça fixa.

Aprofundim en un altre apartat (*Dades sobre el curs/os on imparteix docència*) i dins d'aquest punt, mostrarem els resultats de la qüestió si el curs on s'imparteix docència és una elecció voluntària, una pregunta on podien respondre sí o no, i la majoria amb un 68,6% ha respost que ells han triat el curs on imparteixen classe, mentre que el 31,4% restant ha marcat que no ha sigut una elecció voluntària.

Darrerament d'aquesta qüestió sobre l'elecció voluntària del curs, en el mateix apartat, es pregunta quin curs motiva més als docents que realitzen aquesta enquesta, aquesta era una pregunta amb selecció múltiple, és a dir, podien triar diverses opcions. En la taula següent es pot veure com el primer cicle l'han seleccionat el 26,2% de docents, el segon cicle ha sigut triat pel 33,3% i en el tercer cicle el 35,7% prefereix cinqué de primària, mentre que un 42,9% li motiva més l'últim curs, sisé.

Pel que fa a l'apartat de metodologia, es fan diverses qüestions relacionades amb la forma que empra el docent a l'aula per impartir les lliçons de les diferents assignatures, sent la primera pregunta de l'apartat si s'utilitzen les mateixes metodologies per a totes les àrees. Una gran majoria del 85,5% hi han contestat que no, ja que utilitzen altres metodologies; mentre que un 14,5% contesten que si utilitzen la mateixa per a totes les àrees.

Les preguntes següents: *Quina metodologia empra habitualment?*; ha obtingut diverses respostes com que els docents podien fer múltiple selecció de respostes. Trenta-quatre utilitzen l'aprenentatge cooperatiu, trenta l'aprenentatge basat en projectes, vint-i-nou aprenentatge basat en competències, vint-i-sis usen la lliçó magistral i disset l'aprenentatge basat en problemes. Hi ha una opció per marcar que posava altres metodologies, i molts docents han completat aquesta casella resumint que mesclen diferents metodologies depenent del grup a l'aula i de l'assignatura, a més que busquen les metodologies actives. En contraposició a les metodologies més emprades, a continuació es pregunta per les menys utilitzades o les que mai són utilitzades pels docents enquestats. En aquesta pregunta s'ha obtingut quaranta-una respostes, ja que no era de contestació obligatòria. La majoria dels docents que han contestat (18 persones), han marcat que no utilitzen la lliçó magistral com a metodologia, quinze mestres no utilitzen l'aprenentatge basat en projectes, un docent ha marcat que no usa l'aprenentatge cooperatiu, vuit docents mai han emprat l'aprenentatge basat en problemes i set mestres no utilitzen l'aprenentatge basat en competències.

En l'última qüestió de l'apartat de metodologies pregunta si el docent utilitza les noves tecnologies per impartir la seua docència, al que han contestat afirmativament el 90,9% i el 9,1% restant han marcat que no utilitzen les noves tecnologies a l'aula.

L'últim apartat que veurem els resultats i que després discutirem en el punt següent, tracta preguntes sobre els recursos presents a l'aula de treball, analitzarem la qüestió final d'aquest punt: *Quin recurs creus que és el millor per a utilitzar a l'aula?*; els docents han esmentat diversos recursos encara que tots molt semblants, trenta-quatre dels docents enquestats considera que el llibre és un dels millors recursos, la pissarra digital l'han marcat quaranta-cinc docents, vint opinen que les tablets són un dels millors recursos, quaranta-dos ha marcat el projector, vint-i-quatre han respost que el reproductor de música, i quaranta-dos han marcat l'ordinador del mestre. Aquestes respostes eren les que es podien marcar, i al ser selecció múltiple, molt docents han marcat diverses respostes. Hi havia una última resposta més oberta on els docents que ho desitjaren podien completar amb altres recursos, en aquest han contestat: jocs de taula, material sensorial i de manipulació, ordinador d'aula per a cada alumne, Internet i aportacions personals i eixides fora del centre.

7. Discussió i Conclusions

Després de mostrar els resultats en el punt anterior, en aquest apartat s'analitzaran les dades i es trauran conclusions d'acord a les contestacions que han donat els cinquanta-cinc mestres enquestats de diferents col·legis de Vila-Real. Els aspectes que s'analitzaran detingudament poden afectar el rendiment i la metodologia del docent, per aquest motiu la hipòtesi que es planteja abans de començar l'estudi dels resultats és que depenent de l'experiència docent, l'edat, la motivació que li proporciona el curs en el qual està i la situació administrativa dels mestres afecten la metodologia i els recursos que s'empren en l'aula. A través dels resultats i analitzant les enquestes es pot veure si en la mostra que s'ha utilitzat per fer aquest treball totes aquestes variables poden influir en el mètode d'ensenyament d'un docent.

Entre totes les persones enquestades, hi ha tretze docents que se situen en el nivell educatiu d'infantil, i totes elles destaquen que la metodologia emprada és principalment l'aprenentatge basat en projectes, a més de l'aprenentatge cooperatiu. En el cas de la resta de docents de primària, combinen diferents tipus de metodologies però la que predomina en aquest nivell és la lliçó magistral. A mesura que els alumnes van creixent i passant de cursos acadèmics, l'ensenyança deixa d'utilitzar materials de manipulació i es torna més memorística al mateix temps que menys visual. És curiós que tots els docents de l'àrea d'infantil enquestats no utilitzen la lliçó magistral per impartir docència i fomenten amb la seua metodologia la cooperació. Aquests aspectes no estan tan presents en les metodologies emprades pels mestres de primària, ja que es basen més en els continguts. En l'etapa d'infantil se centren més en l'aprenentatge basat en material manipulable per tal que els alumnes puguen visualitzar allò que aprenen, i d'aquesta manera també puguen assimilar millor els coneixements. "No tenemos oídos para escuchar aquello a lo cual no tenemos acceso desde la vivencia" (p. 1), aquesta cita de Alliaud (2004) de l'article abans mencionat *La experiencia escolar de maestros "inexpertos". Biografías, trayectorias y práctica profesional* defineix la situació que es viu en l'àmbit educatiu, ja que a través de l'experiència i de la vista s'adquireix un aprenentatge més complet i significatiu. En aquest cas, a través dels resultats mostrats es pot veure com tots els docents d'infantil se centren més en un tipus de metodologia durant tota l'etapa i s'enfoquen en fomentar la cooperació mentre que en l'etapa següent de primària canvia la perspectiva d'ensenyança per tal de centrar-la en els conceptes.

Pel que fa a la relació que pot tenir l'edat dels docents amb l'ús de les noves tecnologies, com s'ha mostrat en el punt anterior, la gran majoria sí que fa ús d'aquestes en l'aula, però aquells que van respondre negativament a aquesta pregunta de l'enquesta, tenen l'edat compresa entre els 31 fins a

60 anys. Amb aquestes dades es pot afirmar que els anys que tenen els mestres no és un factor que determina l'ús de les noves tecnologies i la fomentació d'aquestes en l'educació. Moltes voltes es té la idea que les persones amb més edat prefereixen no utilitzar la tecnologia per impartir la docència, però en aquest cas l'edat no afecta en aquesta decisió. "Los resultados señalan que pese a la alta valoración por el profesorado de las TIC como herramienta didáctica en el aula y la progresiva dotación de recursos tecnológicos en los centros educativos en los últimos diez años, la utilización de las TIC por el profesorado aún es escasa. Los motivos principales señalados son las dificultades para la formación en el uso de las nuevas tecnologías y el excesivo tiempo que conlleva la preparación de materiales didácticos." (p. 101), Trigueros, Sánchez, i Vera (2012) en l'article *El profesorado de Educación Primaria ante las tic: realidad y retos* fan un estudi sobre les noves tecnologies i trauen de conclusió que les TIC no estan encara incorporades al sistema educatiu i que els docents necessiten una formació continua per poder aprendre material didàctic i poder emprar-lo a les aules. Aquest article es va dur a terme en l'any 2012, sis anys de diferència amb aquesta investigació que s'està realitzant, i ja es mostra en els resultats de l'enquesta que el 9,1% dels docents de la mostra no utilitzen les TIC, però la resta sí fa ús d'aquestes per impartir les classes. Es pot concloure amb aquestes dades que els docents s'han adaptat a les noves tecnologies i a poc a poc es van introduït a les aules; a més que els docents encara que al principi significava un esforç per a ells, han volgut adaptar-se i aprendre a introduir aquest tipus de material en la seua ensenyança.

En referència als millors recursos per utilitzar a l'aula, segons l'opinió dels docents en primària hi predomina el llibre de text el qual suposa un reforç important avui en dia. Depenent del tipus de metodologia que empra el docent, es prefereix un tipus de material o altre, i com quasi tots combinen formes d'ensenyança, els materials que consideren els més idonis són diversos. A poc a poc es dona suport al llibre amb noves tecnologies i s'ha introduït la pissarra digital a les aules, la qual quasi tots els docents la consideren un dels millors recursos per utilitzar durant les classes.

Pel que fa a la situació administrativa de cada docent i com afecta la seua situació laboral a la metodologia emprada, és notable que els interins enquestats prefereixen utilitzar metodologies més innovadores i allunyar-se de la lliçó magistral. Hi ha diferents respostes, però tots coincideixen que no utilitzen mai aquest tipus de mètode d'ensenyança més tradicional. Els docents de centres privats i els funcionaris amb plaça fixa, han contestat de manera semblant, utilitzen quasi tots la lliçó magistral, i la combinen amb altre tipus de metodologia, encara que cal esmentar que l'aprenentatge basat en projectes i en problemes no és una de les formes d'ensenyança més utilitzada pels mestres. Cal afegir que els docents de centres privats no han elegit voluntàriament el curs i això podria haver afectat l'hora d'impartir la classe, però en el cas de les persones enquestades, totes empen diferents metodologies, combinant-les depenent dels alumnes de l'aula i de la situació, per tant no hi ha

diferències entre els centres privats i públics. En canvi, sí que es mostra una diferència entre els docents que tenen una situació laboral fixa, tant els contractats per centres privats com els funcionaris amb plaça fixa, amb els interins, que no estan fixes en un lloc de treball i van canviant. La diferència s'observa en l'atenció que posen a l'hora d'utilitzar les metodologies, ja que empren metodologies com l'aprenentatge basat en problemes, en projectes o en competències abans que seguir la forma d'ensenyança tradicional que es basa en la lliçó magistral.

En conclusió aquest estudi realitzat a cinquanta-cinc docents dels col·legis tant públics com privats concertats de la província de Vila-Real ha resolt alguns dels dubtes que es generen en l'educació i alguns dels pensaments com que l'edat influeix en les metodologies i en les noves tecnologies. Gràcies a les dades extretes, es demostra que cada docent elegeix la metodologia que millor creu depenent dels alumnes que té i de l'entorn, per aquest motiu l'edat no determina la forma d'ensenyança ni molt menys l'ús de les TIC a les aules. El docent és el que decideix independentment de l'edat i els anys d'experiència docent si vol innovar i adaptar la seua metodologia a la utilització de material didàctic enfocat amb les noves tecnologies. En aquest treball s'ha investigat per tal de saber alguns dels factors que determinen les metodologies dels docents i els recursos que empren, i es pot concloure finalment que l'edat i la motivació dels docents respecte al curs en el qual imparteixen docència no afecta en el mètode d'ensenyament que utilitzen a l'aula, encara que la situació administrativa i els anys d'experiència influeixen en la metodologia que s'empra, els docents amb menys experiència i interins, prefereixen l'ús de formes d'ensenyança diferents, eviten la lliçó magistral i fomenten l'aprenentatge cooperatiu. Amb aquest estudi s'ha mostrat la realitat d'aquests centres i algunes de les variables que influeixen en els docents i la seua elecció de metodologia.

8. Bibliografia i webgrafia

Alberto, C., Martínez, V., Sánchez, I., & Aguilar, H. C. (2003). Papel de la experiencia docente, en estrategias educativas promotoras de la participación. *Rev Med IMSS*, 23-29.

Alliaud, A. (2004). La experiencia escolar de maestros "inexpertos". *Biografías, trayectorias y práctica profesional. Revista Iberoamericana de Educación*, 1-11.

Barros, S. G., & Losada, C. M. (2001). Qué actividades y qué procedimientos utiliza y valora el profesorado de educación primaria. *Enseñanza de las ciencias: revista de investigación y experiencias didácticas*, 433-452.

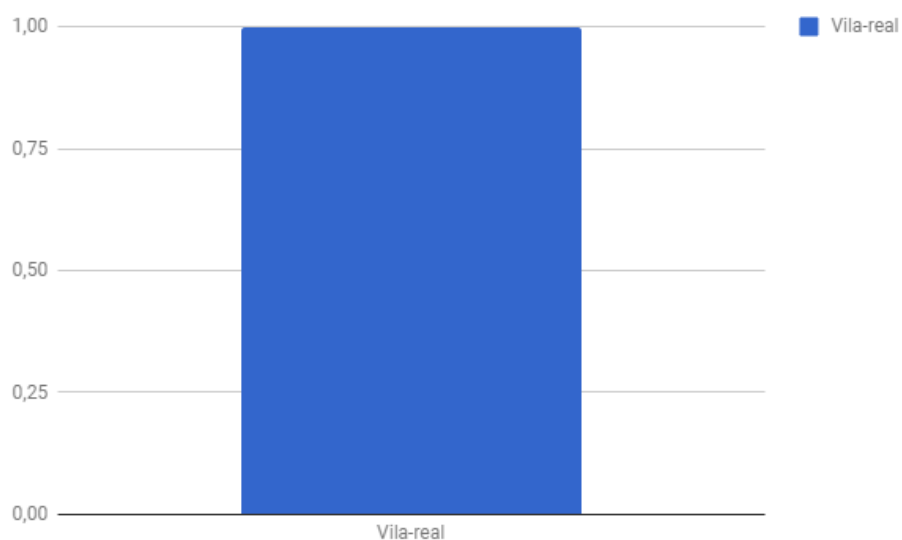
DECRET 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel qual estableix el currículum i desplega l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana. [2014/6347]

García Barros, S., & Martínez Losada, C. (2001). Qué actividades y qué procedimientos utiliza y valora el profesorado de educación primaria. *Enseñanza de las Ciencias*, 433-452.

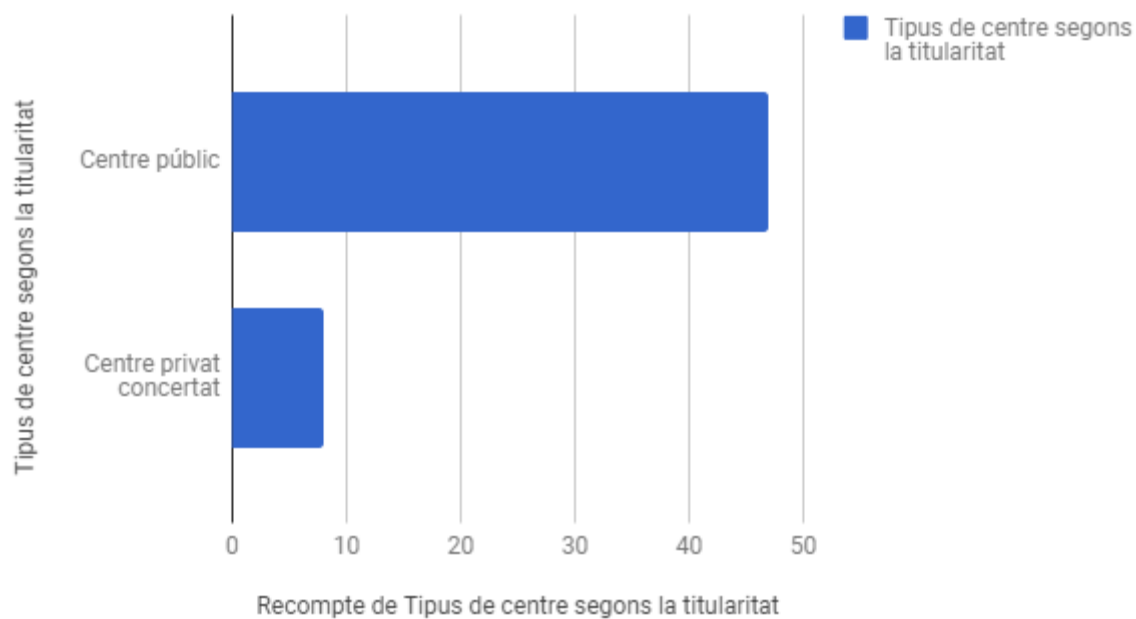
Lemke, J. L. (2006). Investigar para el futuro de la educación científica: nuevas formas de aprender, nuevas formas de vivir. *Enseñanza de las ciencias: revista de investigación y experiencias didácticas*, 5-12.

Trigueros Cano, F. J., Sánchez Ibáñez, R., & Vera-Muñoz, M. I. (2012). El profesorado de Educación Primaria ante las TIC: realidad y retos. *REIFOP*, 101-112.

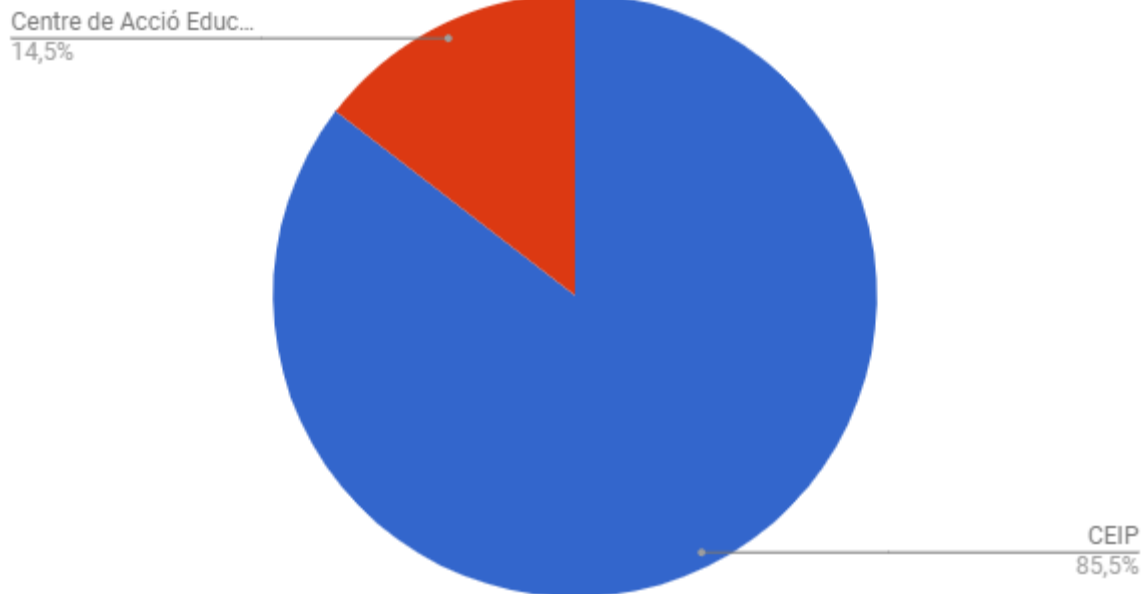
9. Annexos

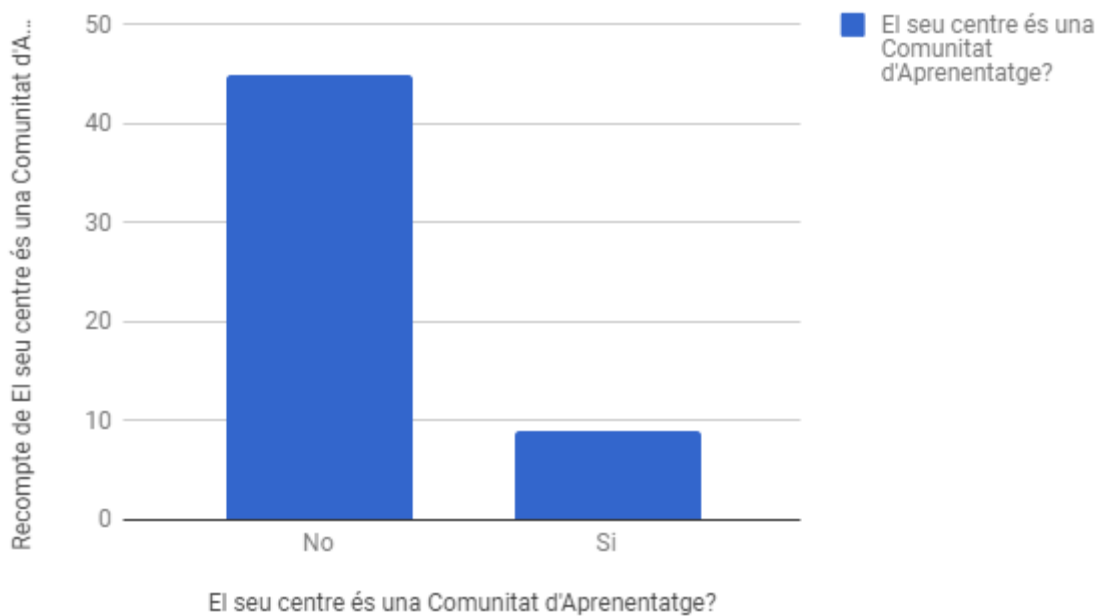
Recompte de Tipus de centre segons la titularitat

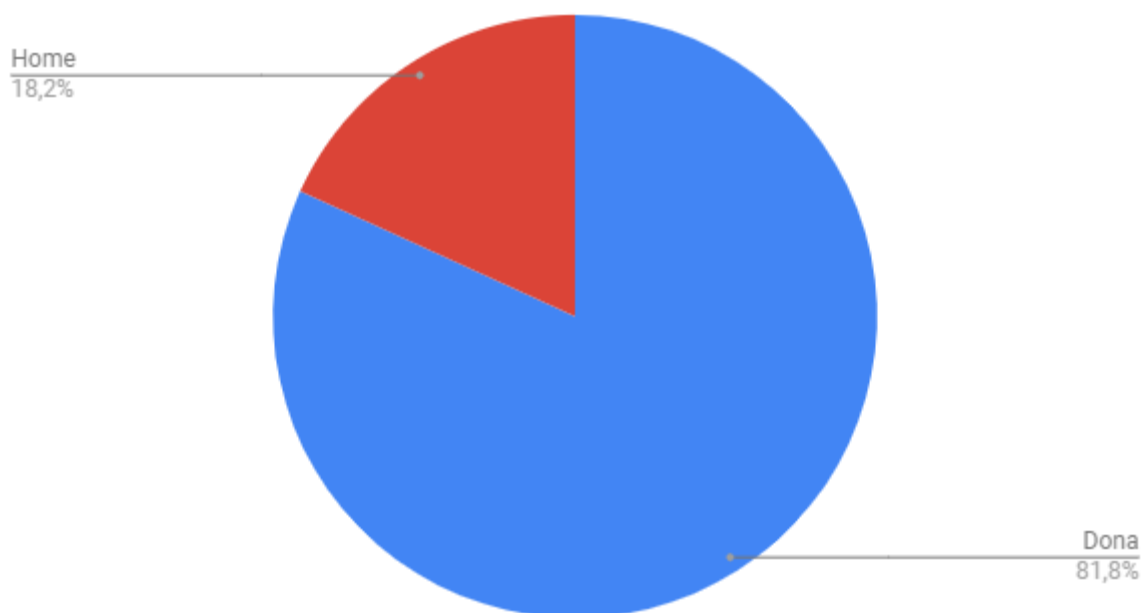
Recompte de Tipus de centre segons el medi social

Recompte de El seu centre és una Comunitat d'Aprenentatge?

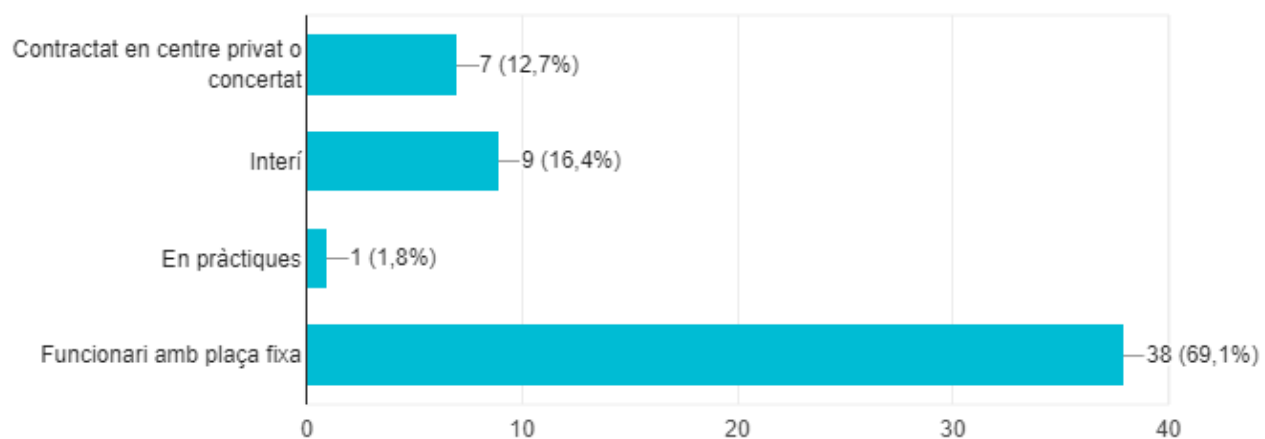

Recompte de Sexe

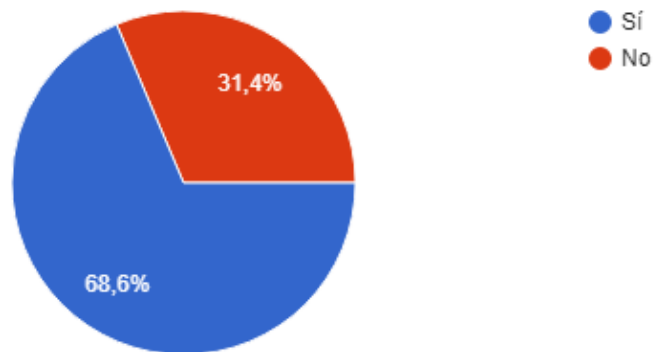
Situació Administrativa

55 respostes

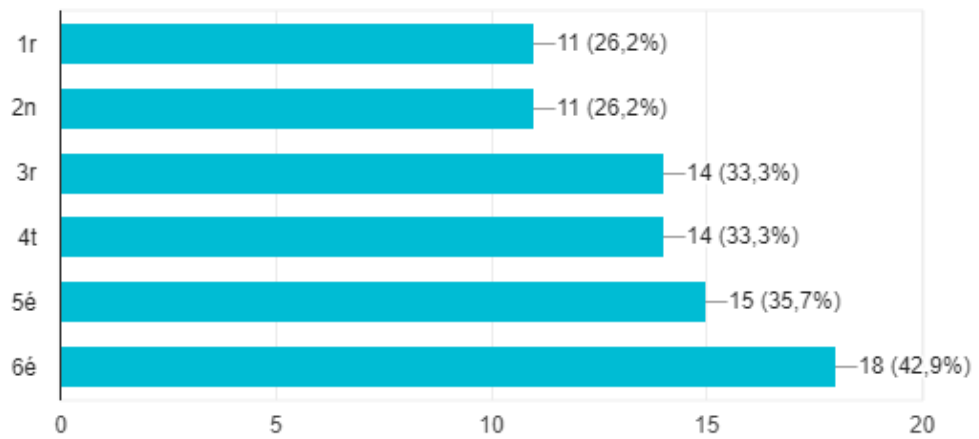
És una elecció voluntària?

51 respostes

Quin curs és el que més el motiva?

42 respostes

Empra la mateixa metodologia per a totes les assignatures?

55 respostes

